Elektriciteitsvoorziening Haven-Stad

Ter kennisname: situatie en beschikbare informatie (in sept/okt pas compleet beeld)
Ter bespreking:

- Welke inzet vanuit programma Haven-Stad is wanneer nodig?
- Insteek directieniveau overleg [redacted] vanuit DZH/Liander initiëren en ook stedenbouw/gebiedsontwikkeling mee nemen aan tafel?

Twee recente ontwikkelingen geven aanleiding tot het opnieuw overwegen van onze inzet op dit thema:

1) Vorige week is er congestie[1] afgekondigd voor Buiksloterham en een vooraankondiging gedaan voor congestie[2] voor de Westkant Amsterdam(OS Hemweg). In beide gevallen lijkt er nu nog geen gevaar voor korte termijn woningbouwplannen. De eerste blokken van Sloterdijk I Zuid lijken voorlopig gewoon aangesloten te kunnen worden, evenals de plannen voor Sloterdijk Centrum t/m 2030 (exclusief bouwen over het spoor) omdat deze gebieden grotendeels op andere stations aangesloten zijn (OS Basisweg, OS Westzaanstraat). Mocht het blok aan A10-zijde in SDIZ versneld ontwikkeld worden (blok 6), dan kan dat mogelijk wel een probleem geven. Een gedetailleerder en samenhangend beeld van de fasering van de gehele centrale zone i.r.t. het elektriciteit netwerk moet in augustus/september/oktober worden gemaakt. Onderstaande ontwikkeling kan namelijk toch betekenen dat capaciteit kleiner blijkt dan nu gedacht voor de Sloterdijken.
2) [redacted]
   Men wil op termijn een 30MVA aansluiting. Dit met het doel om het datacenter tot 2048 te kunnen optimaliseren. Dat zou kunnen via het nieuwe Hemweg OS. Vanaf 2027 kan dat als het op tijd vernieuwd is, maar ook nu is de reservering al gemaakt omdat Serverfarm dit voorjaar al een engineeringsverzoek heeft ingediend bij Liander (Liander moet binnenkort reageren op offerteverzoek). Doorlooptijd tot aansluiting op het Hemweg OS zou 4 jaar zijn. Serverfarm wil graag sneller en doet nu een verzoek om 7.6 MVA te krijgen via OS Westzaanstraat. Daar hoeven geen extra kabels voor gelegd te worden. Hier is nog slechts 2,5 MVA beschikbaar en de aanvraag van Serverfarm zou hier tot afkondiging congestie leiden (en ook tot niet 100% invullen klantvraag Serverfarm).

   Vanuit stedenbouwkundig oogpunt is doorontwikkeling van het datacenter op deze plek in het hart van de Minerva haven ook onwenselijk. Het betreft een groot grondstuk, ruim meer dan 1 hectare en ook zo gepositioneerd dat ontsluiting en langslopende fietsroutes niet optimaal gedimensioneerd kunnen worden. Met het faciliteren van dit initiatief zal de locatie tot minimaal 2048 'op slot' staan. De vraag is nu of- en op welke manier Liander en gemeente hier invloed kunnen uitoefenen. De huurder van dit perceel lijkt tot nu toe onafhankelijk van de erfpachtcontract houder te opereren en heeft eerder onder aanvoering van haar adviseur RHDHV programma Haven-Stad benaderd en doet de aanvragen bij Liander. Opvallend is dat noch Serverfarm, noch RHDHV op de hoogte leek te zijn van de toekomstplannen voor dit gebied. Belangrijke noot: Severfarm, het bedrijf dat in AMS1 de diensten verleent is geen eigenaar van grond of opstallen, het pand wordt

[1] Betekent een beperking voor nieuwe aanvragen en niet/beperkt uitbreiden capaciteit bestaande klanten
[2] Liander onderzoekt nu t/m september wat congestiemanagement opties zijn en houdt aanvragen aan tot die tijd. Als congestiemanagement geen oplossing biedt, volgt mogelijk alsnog het afkondigen van congestie

geleased. Serverfarm is daarnaast een bedrijfsonderdeel van de Park Plaza Hotel groep, eigenaar van onder andere het Victoriahotel in Amsterdam. Het gesprek kan niet verder gevoerd worden zonder ook erfpachtcontracthouder te betrekken, zij hebben immers ook een vastgoed belang bij de gebiedsontwikkeling.

Ook is het relevant om de eigenaar van serverfarm te betrekken in het gesprek over de gebiedsontwikkeling Minervahaven, wellicht zijn zij te bewegen anders over hun vastgoed positie na te denken als we hen duidelijk maken wat het gebiedsperspectief is. Ons vermoeden is dat we tot nu toe niet met de juiste mensen praten over dit lastige dilemma.

De eerste twee denkrichtingen voor mogelijke strategieën (uit te werken door Liander/progr. EVA ism Haven-Stad):

a. Gesprek op directieniveau Liander, Serverfarm/Park Plaza Hotel groep, Erfpachthouder en Gemeente om moreel appel te doen op het bedrijf om samen te kijken naar passende andere oplossingen (wachten op Hemweg aansluiting, faseren, verplaatsen, …?)
b. Via juridische of planologische weg voorkomen dat Serverfarm haar ontwikkeling doorzet: instrumenten moeten verkend worden (bijv. vergunning nodig bij uitgebreide verbouwing binnen huidige bestemmingsplan of niet?)

Inzichten tot nu toe t.a.v. e-netwerk ontwikkeling/fasering, het complete overzicht is naar verwachting in sept/okt gereed)

- Uitbreiding OS Basisweg moet in 2030 gereed zijn (o.a. voor latere fases SDC)
- Capaciteit Hemweg locatie (in bijlage genoemde 'Westhaven' is 1 van de installaties daar) komt in zicht na 2025. GIS (Tennet) en OS Hemweg moeten in 2027 gereed zijn, vanuit urgentie in een groter gebied dan HS. Dat zou ook op tijd zijn voor grote sprong HS vanaf 2029. Afstemming met PoA, Tennet. Liander, Haven-Stad, VenOR loopt goed hier. Kanttekeningen: proces tot realisatie OS/GIS is krap tot 2027. Minnelijk uitplaatsen 1 eigenaar in het gebied in 2023 of via onteigenen (procedure ca 2 jaar) om in 2025 te kunnen bouwen is nodig. Realisatie op/afritten volgt erna. Levering onderdelen en technisch personeel begint ook een knelpunt te worden.
- Nu wordt er gekeken naar 50kV tracés vanaf Hemweg de stad in. Benodigde profielbreedte is in concept nu ca. 27 meter (verdeeld over meerdere profielen). Op termijn is mogelijk 150kV nodig. Dat maakt het wenselijk om vooruitlopend op de gebiedsontwikkeling robuuste keuzes te maken in de profielen, waarschijnlijk Kabelweg en Contactweg.
- Er wordt op dit moment bekeken of het (ook, naast zuidelijke) benodigde Tennet station op de noordoever bij de RWZI kan komen. Dan zou mogelijk alleen ergens in de CoDo zone een OS gepland moeten worden. Meer duidelijkheid in de 2e helft 2021.
- Denkrichtingen flex/congestie vermijden (2e helft 2021):
    - DC's zoals aan de gyroscoopweg, minervahaven en in SDIN en andere grote partijen (renewi? Koelhuizen Minervahaven?) die op termijn zeker of mogelijk uitfaseren in HS ook in de netwerkplanning opnemen?
    - Partijen met groot gecontracteerd vermogen benaderen en bekijken of zij volledige aansluiting nodig hebben (privacy regels?)?
    - Vroegtijdig overleg over impact, locatie en realisatiefase en flex oplossingen van programmaonderdelen met grotere stroom vraag zoals mobiliteitshubs, centrale warmtepompen, metro etc. Eventueel tijdelijke trafo's of opslag.

Lopende en geplande acties

Vanuit programma EVA (Elektriciteits Voorziening Amsterdam), team BEI ([redacted]) & Liander ([redacted]):

- lopend:
  - Urgent ivm reactietermijn Liander op offerteverzoek: Stappenplan & mogelijke strategieën Serverfarm/OS Westzaanstraat opstellen+ overleg organiseren op directieniveau met Liander+Serverfarm+Gemeente
  - Gesprekken SDC en SDIZ over wanneer grenzen capaciteit bereikt zouden kunnen worden.
  - Brede verkenning incl. marktconsultatie flex oplossingen om capaciteit en tijd te winnen.
  - Lobby bij het rijk voor meer handelingsvrijheid Liander (ipv alleen vraag gestuurd werken).
  - Er worden 3 caseteams ingericht (Liander heeft regierol): Hemweg, Westhaven en Buiksloterham/Overhoeks
  - Ontwikkelbeeld/visie elektriciteitsnet, [redacted]) i.s.m. Liander/Tennet
    - Schetst visie op het elektriciteitsnet op het detailniveau net onder Omgevingsvisie.
    - Product incl. uitvoeringsagenda en voorstel voor vervolgstappen per onderstation moet in oktober naar het bestuur. Urgentie i.v.m. onvoldoende budget en capaciteit in projecten (en aan de kant van Liander) om vervolgstappen met vaart op te pakken.
- gepland, najaar:
  - Organisatie: Binnen het programma EVA wordt een projectmanager (PMB) geworven om de congestieproblematiek rondom Westhaven en Hemweg te managen aan de zijde van gemeente. Deze aanpak wordt ondersteund door directies IB, G&O, EZ en R&D.

Haven-Stad

- (lopend, [redacted]) Inpassing Tennet GIS (oostelijk oor op/afrit A10) en liander OS (zuidkant Nieuwe Hemweg ('huisjeskavel') en afgaande tracés i.s.m. Liander, Tennet, PoA.
- (lopend, [redacted]). Afstemming en inpassing e-netwerk tbv SDC en SDIZ
- *(lopend, niet alleen elektra gerelateerd, [redacted]). Schetsontwerp basisweg-transformatorweg: hoe werken we stapsgewijs toe naar toekomstbestendige en kwalitatieve profielen waarin ruimte is voor alle partijen in onder en bovengrond? September: voorstel wenselijk profiel + ordeningsprincipes + eerste raming.*

Aanvullend gewenste actie met betrokkenheid programma HS

- (Haven-Stad, [redacted]): zsm: uitzoeken welke instrumenten we eventueel hebben om ontwikkelingen bij Serverfarm te beïnvloeden.
- (programma EVA + HS, [redacted]). Sept./okt.: Beter inzicht in samenhang en afhankelijkheden e-netwerk westkant Amsterdam & gebiedsontwikkeling gehele centrale zone Haven-Stad > verwachting is dat bouwstenen daarvoor na de zomer gereed zijn.
- (PL e-net westkant amsterdam, Liander + HS): verkennen waar winst te behalen is in (fasering van) capaciteit en betere afstemming om verrassingen zoals Westzaanstraat/Serverfarm te voorkomen
- (Haven-Stad, PoA) Lange termijn visie op ondergrondse infrastructuur en schematische ordeningsprincipes voor cruciale profielen. Lerend vanuit basisweg-trafoweg project, uit

Met opmerkingen [redacted]: Deze punten worden opgep in aanpak Hemweg. Zie bijlage. Hierbij zal ook inzet vanu Havenstad nodig zijn.

te breiden naar ook Contactweg, Kabelweg, eventueel ook hoofdprofielen Minervahaven. Integreren in volgende versie IR en/of ruimtelijk programmatisch kader centrale zone of deelgebieden.